

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **T. S.**, zast. JUDr. Josefem Moravcem, advokátem se sídlem Hradec Králové, Velké náměstí 135/19, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 30 Az 85/2004 – 22, ze dne 26. 11. 2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátu JUDr. Josefu Moravci, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2558,50 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též stěžovatelka) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-5984/VL-20-K04-2003, ze dne 29. 4. 2004. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovatelce k její žádosti udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně žalovaný rozhodl, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu.

Krajský soud dospěl k závěru, že v řízení před správním orgánem nedošlo k žádnému porušení ustanovení o řízení a že z tohoto pohledu není rozhodnutí nezákonné. Krajský soud rovněž neshledal v případě stěžovatelky naplnění zákonného pojmu pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu, resp. důvody udělení azylu podle ust. § 12 tohoto zákona. Jako jediný důvod odchodu ze země původu označila stěžovatelka špatnou ekonomickou situaci. V důsledku dlouhodobé nezaměstnanosti se zadlužila nad rámec svých schopností a stala se terčem výhrůžek svého věřitele. Skutečnými motivy podané žádosti o azyl byly podle krajského soudu ekonomické důvody, resp. snaha o legalizaci pobytu na území ČR. Ani jedno z výše uvedených ovšem nepředstavuje skutečnosti odůvodňující udělení azylu. Podle názoru krajského soudu postupoval žalovaný rovněž v souladu s ust. § 91 zákona o azylu, neshledal-li v případě stěžovatelky existenci překážek vycestování, neboť z informací o zemi původu ani z údajů uváděných žalobkyní nelze učinit závěr, že by náležela k osobám ohroženým skutečnostmi zakládajícími překážky vycestování. Z uvedených důvodů Krajský soud v Hradci Králové žalobu podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

Kasační stížností, následně doplněnou ustanoveným advokátem, napadla stěžovatelka rozhodnutí soudu z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nezákonnost rozsudku, resp. vadu řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu spatřuje zejm. v tom, že žalovaný nijak neproověřil její tvrzení, že náleží k sociální skupině rusky mluvícího obyvatelstva, které je v Moldavské republice v menšině. V zemi původu by tak pocítila represi ze strany státních orgánů, se kterými přichází do styku prakticky denně. Obává se rovněž ústrků ze strany původního moldavského obyvatelstva, které po změně politických poměrů v zemi dává ruskojazyčné menšině pocítit svou dominanci. Dle názoru stěžovatelky naplňuje jednání, jehož se vůči ní dopouštěli úředníci moldavských státních úřadů pojem pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Žalobní námitka, že se správní orgán nezabýval věcí stěžovatelky odpovědně a svědomitě směřovala právě na neúplnost skutkových zjištění dotýkajících se uplatňování diskriminačních a represivních postupů státních orgánů Moldavské republiky vůči rusky mluvícímu obyvatelstvu. Dále stěžovatelka namítá, že rozhodnutí žalovaného nesplňuje náležitosti vyžadované ust. § 47 odst. 5 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) neboť není podepsáno oprávněnou osobou, a nemůže mít tudíž účinky správního rozhodnutí. V konečném důsledku se o správní rozhodnutí pro jeho neúplnost vůbec nejedná. Stěžovatelka má za to, že rozhodnutí žalovaného bylo vyhotoveno osobou, která je na rozhodnutí podepsána pod odrážkou „za správnost“ nikoliv v Praze, jak je uvedeno v záhlaví rozhodnutí, nýbrž v příslušném azylovém středisku, a následně bylo doručeno žalobkyni, aniž by bylo mezi tím zasláno do Prahy, kde by jej stvrdil svým podpisem PhDr. H., ředitel odboru azylové a migrační politiky jako osoba oprávněná. Časový odstup je totiž podle stěžovatelky natolik malý, že za obvyklé rychlosti doručování není možné, aby rozhodnutí bylo z azylového tábora do Prahy a zpět doručeno v tak krátkém časovém úseku. Podle stěžovatelky odpovídá tento scénář zaběhané praxi, resp. systému vyhotovování rozhodnutí ve věcech azylu obecně. Z toho pak dovozuje, že ve chvíli, kdy je rozhodnutí doručeno účastníku řízení, není toto ještě podepsáno oprávněnou osobou, a správní orgán tak v rozhodné době dosud neprojevil svou vůli řádným a dostatečným způsobem. Zdůrazňuje, že rozhodnutí bylo vydáno zcela bez vědomí oprávněné osoby. Dle názoru stěžovatelky je takové rozhodnutí nicotné, přičemž tuto jeho vlastnost nemůže zhojit ani skutečnost, že se oprávněná osoba následně s rozhodnutím seznámí a jedno vyhotovení opatří svým podpisem. Stěžovatelka žádá, aby Nejvyšší správní soud přiznal její kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 19. 5. 2005 popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkazuje přitom na správní spis, zejm. na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Co se týká formálních náležitostí správního rozhodnutí, odkazuje žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 64/2003, ze dne 29. 1. 2004, ze kterého vyplývá, že rozhodnutí není nicotné, pokud je součástí správního spisu vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu podala stěžovatelka dne 12. 11. 2003. Pohovor k žádosti byl se stěžovatelkou proveden v P. s. K. n. O. dne 5. 1. 2004 v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice. Moldavsko opustila stěžovatelka dne 31. 10. 2003 po dlouhodobých ekonomických potížích. V roce 1995 se změnil ředitel závodu, kde pracovala a ředitelkou se stala Moldavanka. Ta utlačovala ruské lidi a vytvořila takové podmínky, až byla stěžovatelka v roce 1996 nucena odejít na vlastní žádost. V letech 1997 až 1999 pracovala v soukromém obchodě s potravinami, firma však zkrachovala. Další zaměstnání již nenašla, buď z důvodu věku, nebo ruské národnosti. Na bydlení a život si půjčovala od známého. Když dluh dosáhl výše 1 000 USD, začal po ní věřitel požadovat peníze zpět, posléze i pod pohrůzkou zabití. Stěžovatelka si je vědoma, že musí částku vrátit, nemá však z čeho, protože nemá práci. V ČR má kamarádky, které jí pomohly k rozhodnutí z Moldavska odjet. Chce zde normálně žít, studovat jazyk a pracovat, končilo jí však vízum, nechtěla mít problémy, a proto požádala o azyl. Se státními orgány Moldavska žádné problémy neměla. V případě návratu do země původu by byla opět bez práce a neměla by z čeho žít; možná by uskutečnil své hrozby její věřitel. Ve správním spise jsou založeny následující dokumenty: Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR, č. j. 127382/2003-LP ze dne 13. 8. 2003, Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR, č. j. 116126/2000-LP ze dne 18. 5. 2000, Zpráva Ministerstva vnitra Velké Británie – hodnocení země Moldavsko z října 2002 a Základní politické údaje z infobanky ČTK ze dne 2. 3. 2004.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) spatřuje stěžovatelka v tom, že žalovaný nijak neproověřil její tvrzení, že náleží k sociální skupině rusky mluvícího obyvatelstva, které je v Moldavské republice v menšině. Jednání, jehož se vůči stěžovateli dopouštěli úředníci moldavských státních úřadů, naplňuje pojem pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Obává se rovněž ústrků ze strany původního moldavského obyvatelstva, které po změně politických poměrů v zemi dává ruskojazyčné menšině pocítit svou dominanci. Žalobní námitka, že se správní orgán nezabýval věcí stěžovatelky odpovědně a svědomitě pak směřovala právě na neúplnost skutkových zjištění dotýkajících se uplatňování diskriminačních a represivních postupů státních orgánů Moldavské republiky vůči rusky mluvícímu obyvatelstvu.

Předně je nutno předeslat, že krajský soud, ač stěžovatelka konkrétně neuvedla, co má na mysli žalobní námitkou, podle níž se správní orgán nezabýval její věcí odpovědně a svědomitě, přesto se s uvedenou námitkou vypořádal. Dále je třeba konstatovat, že tvrzení

o pronásledování ze strany moldavských státních úředníků uvádí stěžovatelka v kasační stížnosti poprvé od počátku azylového řízení (naopak v pohovoru k žádosti uvedla, že se státními orgány Moldavska žádné problémy neměla). Jedná se tudíž o skutečnosti, které stěžovatelka uplatnila poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, ve smyslu ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. K těmto ovšem Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Tvrzení stěžovatelky o diskriminačních a represivních postupech státních orgánů Moldavské republiky vůči ruský mluvícímu obyvatelstvu, jakož i o ústřích ze strany původního moldavského obyvatelstva, které po změně politických poměrů v zemi dává ruskojazyčné menšině pocítit svou dominanci, jsou pak v rozporu s objektivními informacemi Ministerstva zahraničních věcí ČR, podle nichž pokud vůbec existují záporné postoje k ruský hovořícím obyvatelům, tak jen velmi nesměle a neškodně. Navíc se podle těchto informací jedná o oboustranný problém. Rusky i moldavsky hovořící komunity se pak spíše prolínají, než že by mezi nimi existovala nějaká ostrá hranice napětí. I v případě, že by jednání nové ředitelky závodu, ve kterém stěžovatelka pracovala, bylo skutečně motivováno národností stěžovatelky, nelze je vzhledem k nepatrné intenzitě, jakož i skutečnosti, že stěžovatelka ukončila pracovní poměr sama, posoudit jako pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu, tedy jako ohrožení života nebo svobody, resp. opatření působící psychický nátlak či jiné obdobné jednání, které by bylo prováděno, podporováno či trpěno státními úřady Moldavské republiky, nebo proti kterým by tento stát nebyl schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu. Uvedená kritéria jistě v daném případě splněna nejsou. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje se závěry krajského soudu, jakož i žalovaného, že důvody stěžovatelčiny žádosti spočívaly zejména v ekonomických problémech, resp. ve snaze o legalizaci pobytu, a že tudíž nesplňuje zákonné podmínky udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. Uzavírá proto, že stížní důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) ani b) naplněny nejsou.

Stěžovatelka dále namítá nicotnost rozhodnutí žalovaného, již spatřuje v nedostatku náležitostí podle ust. § 47 odst. 5 správního řádu, konkrétně v absenci podpisu oprávněné osoby na rozhodnutí, které jí bylo doručeno. Tuto vadu podle ní nemůže zhojit ani dodatečný podpis oprávněné osoby na rozhodnutí, které je založeno ve spise, neboť nic nemění na tom, že v době doručení rozhodnutí účastníkům nemohla být tato osoba s obsahem rozhodnutí seznámena.

Jak již Nejvyšší správní soud judikoval, není-li vyhotovení správního rozhodnutí, které je doručeno účastníkovi, opatřeno vlastnoručním podpisem oprávněné osoby, ale jen předtištěným jménem, příjmením a funkcí oprávněné osoby, úředním razítkem a doložkou „za správnost“ podepsanou osobou, která stejnopisy písemného vyhotovení pořídila, pak takový postup neodpovídá ust. § 47 odst. 5 správního řádu. Nejvyšší správní soud tedy nijak nezpochybňuje, že v daném případě skutečně došlo k porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Současně však dospěl k závěru, že za situace, kdy je součástí správního spisu vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, nezakládá tato vada nicotnost rozhodnutí, neboť je zřejmé, že rozhodnutí skutečně vydala k tomu oprávněná osoba (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 Azs 64/2003 - 54; publikováno ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. [199/2004](#)). I za předpokladu, že stěžovatelčin popis postupu vyhotovování správních rozhodnutí žalovaným by se zakládal na pravdě, je Nejvyšší správní soud toho názoru, že podpis oprávněné osoby (byť učiněný dodatečně) je nutno považovat za úkon, který namítanou vadu řízení zhojuje natolik, aby bylo možno rozhodnutí žalovaného vnímat jako dostatečně autorizovaný projev vůle správního orgánu. Nejvyšší správní soud připomíná, že i v případech, kdy součástí správního spisu nebylo rozhodnutí s podpisem oprávněné osoby, vracel věc krajskému soudu k došetření, zda správní rozhodnutí bylo vydáno

Ministerstvem vnitra a po jeho autorizaci oprávněnou osobou se pak při další kasační stížnosti zabýval jeho zákonností, nikoliv však již otázkou nicotnosti. Vzhledem k právě uvedenému a v souladu se zásadou procesní ekonomie přezkoumal Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu ihned věcně, a napadený rozsudek pro ryze formální vady správního rozhodnutí nezrušil, tak aby následně (s jistě nezanedbatelným časovým odstupem) nebyl případně nucen přezkoumávat nové rozhodnutí soudu znovu, tentokrát ve vztahu k ostatním důvodům v kasační stížnosti uplatněným. Tento postup je pak namísto rovněž s ohledem na zájem samotné stěžovatelky na skončení soudního řízení v co možná nejkratším časovém termínu.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadami podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) ani d) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, prokazatelné náklady řízení o kasační stížnosti mu však nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby dle ust. § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 9 odst. 3 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 2000 Kč a režijní paušál dle ust. § 13 odst. 3 cit. vyhlášky ve výši 150 Kč, celkem tedy 2150 Kč. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 408,50 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2558,50 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 14. června 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

